

Uvođenje u kršćanstvo bilo je i još je uvijek važan proces za svakoga tko želi biti kršćanin. To je ujedno i proces pripreme za primanje triju sakramenata: krštenja, euharistije i potvrde. Teologija i tradicija ukazuju na njihovu međusobnu povezanost. O svakome od njih govori i Biblija. Razmotrimo li zasebno sakrament potvrde, uočiti ćemo kako Biblija govori o daru Duha Svetoga koji apostoli podjeljuju polaganjem ruku. Važnost toga sakramenta u svoje je vrijeme potvrdio i Tridentski sabor. U novije se vrijeme posebno ističe kako upravo primanjem toga sakramenta mladi kršćani svjesno i odgovorno potvrđuju i odobravaju svoje krštenje. Teološku valjanost i biblijsku ukorijenjenost sakramenta potvrde i njegovo značenje kao sakramenta uvođenja u kršćanstvo već niz godina u pitanje dovode mladi novopotvrdenici i pastoralni radnici. Pitanje mladih izraženo je prvenstveno njihovim ponašanjem. Stoga se mnogi u Crkvi i izvan nje s pravom pitaju *čemu* danas još uvijek podjeljivati sakrament potvrde. To pitanje postavlja i nekoliko autora u ovom broju »Kateheze«.

Ante Mateljan duboko je svjestan kako je, teološki gledano, sakrament potvrde sakrament potpunijeg ulaska u crkveno zajedništvo i početak intenzivnijeg puta angažiranog življenja u zajednici Crkve. Međutim, i on – zajedno s brojnim pastoralnim radnicima i mnogim kršćanima, ali i nekršćanima – uočava kako bi se, imajući na umu praktično ponašanje mladih novopotvrdenika, moglo reći da je to i sakrament rastanka s Crkvom. Stoga on još jednom, zajedno s predajom, ističe kako je to sakrament koji potvrđuje i poziva na osobni život i svjedočenje. Novopotvrdenik je, upravo po primanju toga sakramenta, pozvan svojim životom potvrđivati svoju vjeru, ljubav i slobodu. Pa ipak, često nije tako, barem ne kad je riječ o pohadaju euharistijskog slavlja i sudjelovanju u kršćanskoj zajednici.

O razlozima »odlaska«, odnosno svojevrsnog »napuštanja« kršćanske zajednice nakon primanja sakramenta potvrde, raspravlja Domenico Cravero. Kao što je vidljivo iz naslova njegova članka, on umjesto o »rastanku« govori o »napuštanju«. To nije samo traženje drugačijeg načina izražavanja nego i nastojanje da se dublje pronikne u razloge i pobude ponašanja koje je očito i koje se ne može zanijekati. Jer mladi novopotvrdenici, ne samo u Hrvatskoj i Italiji, često su sve samo ne revni pohadatelji nedjeljnih euharistijskih slavlja. Nisu ni previše aktivni članovi kršćanske zajednice. Štoviše, neki su skloni zaključku kako su ti mladi napustili kršćansku zajednicu i prestali biti njeni članovi. Umjesto ishitrenih zaključaka, Cravero nam ukazuje na dubinske razloge i na praktične strane takva ponašanja. Njegovo je razmišljanje ujedno i poziv na preispitivanje života i rada suvremene crkvene zajednice. Osim toga, opet se postavlja pitanje koliko današnji odrasli – uključujući i odrasle kršćane, pastoralne radnike, odgajatelje, katehete i vjeroučitelje – poznaju, shvaćaju i prihvaćaju današnju mladež, pa tako i mlade kršćane. Autor naime tvrdi kako su mladi razočarani jer u današnjim liturgijskim i katehetskim okupljanjima, kao i u životu župne zajednice, nerijetko nema mjesta za njih i njihovo aktivno sudjelovanje. Svojim odsustvom, svojim »zanemarivanjem«, »napuštanjem«, »rastankom«, mladi zapravo izražavaju svoje neslaganje i razočaranje »dosadnom« vjerom suvremene kršćanske zajednice. Ne želeći nikoga optuživati niti braniti, Cravero dokazuje kako su razlozi očite krize življenja kršćanske vjere i sakramenata uvođenja u kršćanstvo svojevrsna posljedica promijenjenog mentaliteta i okruženja u kojemu žive i odrasli i mladi kršćani. S time je u vezi i pitanje koliko je i na koji način današnje liturgijsko okupljanje

kršćana ujedno i slavlje i slavljenje. I tu se autorov obzor proširuje te on navodi kako u današnjemu svijetu postoji mnoštvo okupljanja i slavljenja svjetovne naravi. U njima pažljivo oko promatrača odmah uočava i određene vješto uklopljene sastavnice koje služe kao svojevrsni nadomjesci religioznom doživljavanju i okupljanju. Kako bi uvođenje mladih naraštaja u kršćanstvo danas i sutra bilo svrsishodnije i plodonosnije, valja promisliti o slavljeničkom vidu liturgijskih okupljanja, svojevrsnom preformansu, ali i o životu i djelovanju župne i šire kršćanske zajednice. Mladi, ali i odrasli kršćani trebaju moći u liturgijskim okupljanjima i u životu župne zajednice doživjeti slavljenje vjere i puninu vjerničkog okupljanja. Zato je potrebno odgovarajuće obrazovanje i odgoj, ali valja poraditi i na osobnoj komunikaciji s pripravnicima na potvrdu i na prihvaćanju novopotvrđenika u župnoj i široj zajednici. Iznesena razmišljanja i očita kriza neka budu poziv na daljnje promišljanje, ali i djelovanje i uključivanje sveukupne crkvene zajednice.

Biblija je jedan od izvora i temelja kršćanske vjere. Stoga je svaka katehetska i religijsko-pedagoška djelatnost usmjerena i prema upoznavanju s Biblijom i prema uvođenju u poznavanje i slušanje Božje riječi sadržane u njoj. Andrea Fontana podsjeća nas kako je svatko tko jest i želi biti kršćanin pozvan dati svoj odgovor na Božji poziv i na Božju riječ sadržanu u Bibliji. To ujedno znači priznavati u svom životu događaje koje je Bog učinio, usvajati riječi, znakove i kretnje kršćanskog slavljenja koje spominje Biblija te nasljedovati Isusa i ostvarivati njegovu riječ. Drugim riječima, to znači njegovati staln dijalog s Bogom u osobnom čitanju Biblije u Duhu Svetome. Konkretn primjer korištenja Biblije u katehezi pružaju i novi talijanski katehetski priručnici koji slijede prijedlog katekumenske kateheze i pripreve na sakramente. Taj prijedlog aktivno uključuje i djecu i njihove roditelje, a Fontana tvrdi kako današnja kateheza ne može biti autentična ukoliko ujedno nije i biblijska.

Boljem razumijevanju Biblije i njezinu uključivanju u katehezu i školski vjeronauk pridonijet će i članak osječkoga studentskog kapelana Arkadiusza Krasickoga, koji uz svoje pastoralno djelovanje ne zapostavlja ni vlastito teološko usavršavanje. Neka njegova razmišljanja možemo pročitati i u članku u kojemu Krasicki govori o viđenju dostojanstva čovjeka u Psalmu 8. Literarna analiza pomaže nam pri upoznavanju s biblijskim tekstom, a egzegetska analiza nas uvodi u njegovo dublje razumijevanje. Papa Ivan Pavao Drugi svete uspomene, što će nadamo se uskoro i crkveno učiteljstvo službeno potvrditi, svojim nam egzegetsko-teološkim promišljanjem pomaže da taj biblijski tekst, nastao prije nekoliko tisuća godina, prihvatimo u našoj današnjoj stvarnosti. Tako postajemo svjesniji kako smo i zašto kao vjernici pozvani sagledati i prihvatiti stvorenje u duhu ljubavi, a ne dominacije.

S novijim usmjerenjima evangelizacijsko-katehetskog djelovanja u susjednoj nam Sloveniji upoznaje nas Tadej Stegu. Budući da u javnim školama nema vjeronaučne poduke, sveukupno se evangelizacijsko, katehetsko i vjeronaučno djelovanje odvija po župama. Autor podsjeća na noviju povijest i upoznaje nas sa suvremenim stanjem slovenske župne kateheze, koja u novije vrijeme dobiva sve jasnije evangelizacijsko obilježje. Taj je zahtjev, bez obzira na državne granice, aktualan i svrsishodan i u hrvatskoj župnoj katehezi, pa i stoga preporučujemo čitanje toga članka.

O nekim sadržajnim i odgojnim kompetencijama u procesu učenja piše vaš urednik u radu koji je prvotno izložen na ovogodišnjoj Katehetskoj ljetnoj školi za vjeroučitelje osnovnih škola o procesima učenja i vrednovanja u vjeronaučnoj nastavi.

U rubrici Recenzije i prikazi i u ovom se broju možete upoznati s novijom katehetskom i religijskopedagoškom literaturom. Popis naslova te kazalo autora i ključnih pojmova u svim brojevima ovogodišnje »Kateheze« ujedno zaključuje ovaj broj i ovo, 31. godište »Kateheze«. Ostanite i dalje vjerni čitatelji i pretplatnici našeg i vašeg časopisa!

Urednik